

مقاله کوتاه علمی

بررسی عملکرد ارقام فلفل دلمه‌ای، سالادی و سبز در منطقه سیستان
Study on Yield of Sweet, Green and Salad Pepper Cultivars in Sistan

حمزه علی احمدی، حسین جهانتیغی و حسن رستمی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان

تاریخ دریافت: ۸۲/۶/۱۰

علی احمدی، ح.، جهانتیغی، ح.، و رستمی، ح. ۱۳۸۳. بررسی عملکرد ارقام فلفل دلمه‌ای، سالادی و سبز در منطقه سیستان. نهال و بذر ۲۰: ۲۵۹-۲۶۲

تند معروفند. معمولاً فلفل‌های شیرین در مرحله سبز برداشت می‌شوند، در حالی که فلفل‌های تند برای تازه‌خوری در مرحله سبز و برای استفاده از پودر و تهیه شور و ترشی وقتی در مرحله قرمز رسیده هستند برداشت می‌شوند (مبلی، ۱۳۷۳).

به منظور دستیابی به ارقام پرمحصول فلفل با صفات کمی و کیفی مطلوب و سازگار با شرایط آب و هوایی منطقه سیستان، این تحقیق در قالب سه آزمایش مقایسه عملکرد ارقام فلفل سبز تند با پنج رقم و شاهد، رقم محلی خاش، ارقام فلفل دلمه‌ای با چهار رقم و شاهد، رقم California wonder و ارقام فلفل سالادی با چهار رقم و شاهد، رقم Feherozone در قالب

فلفل یکی از سبزیجات مهم از خانواده Solanaceae جنس Capsicum و گونه *C. annuum* می‌باشد. با توجه به مقدار ویتامین C موجود در فلفل دلمه‌ای و سالادی که بعد از جعفری بیشترین مقدار را در سبزیجات داراست، از نظر افزایش مقاومت بدن و فیزیولوژی تغذیه، این محصول بسیار با ارزش است. این سبزی به صورت سالاد، چاشنی غذا و همچنین در تهیه ترشی، شور و دلمه مصرف می‌شود (کاشی، ۱۳۶۶).

در میان گروه‌های فلفل زراعی دو گروه عمده وجود دارد، آنهایی که میوه‌های ملایم یا شیرین تولید می‌کنند به نام فلفل‌های شیرین، و آنهایی که دارای میوه‌های تند هستند و به فلفل

این مقاله بر اساس نتایج به دست آمده از اجرای طرح تحقیقاتی شماره ۷۴۴۵۲-۱۲-۱۲۹ مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان تهیه شده است.

در میان ارقام فلفل دلمه‌ای، رقم Jupiter با عملکرد ۲۸/۰۵ تن در هکتار بیشترین محصول را تولید نموده که اختلاف معنی‌داری با سایر ارقام نداشت. مشخصات بوته و میوه فلفل دلمه‌ای رقم Jupiter عبارت بود از: ارتفاع بوته ۶۱/۸ سانتی‌متر، طول میوه ۷ سانتی‌متر، تعداد حفره چهار عدد، رنگ میوه سبز و وزن میوه ۴۵/۲ گرم.

در میان ارقام فلفل سالادی، رقم Creliat با عملکرد ۳۶/۷۷ تن در هکتار از رقم شاهد Feherizone محصول بیشتری داشت که در سطح ۵ درصد اختلاف آن‌ها معنی‌دار بود.

مشخصات میوه فلفل سالادی رقم Creliat عبارت بود از: ارتفاع بوته ۴۸/۳ سانتی‌متر، طول میوه ۶/۶ سانتی‌متر، قطر میوه ۴/۱ سانتی‌متر، تعداد حفره سه عدد، رنگ میوه زرد و وزن میوه ۲۱/۴ گرم.

با توجه به سازگاری و تولید محصول نسبتاً خوب ارقام مختلف فلفل در منطقه سیستان و مناطق مشابه، توسعه سطح زیرکشت این محصول و بازاریابی مناسب برای آن، می‌تواند باعث افزایش تولید این محصول و محل درآمدی برای زارعین منطقه باشد.

طرح بلوک‌های کامل تصادفی در چهار تکرار در سال‌های ۷۵-۱۳۷۴ در ایستگاه تحقیقات کشاورزی زهک زابل اجرا گردید. هر رقم در دو خط به طول ۴/۵ متر، فاصله خطوط ۷۵ سانتی‌متر و فاصله بوته ۲۵ سانتی‌متر کاشته شد. مساحت کاشت ۷/۵ مترمربع و مساحت برداشت با حذف یک بوته از طرفین، ۶ مترمربع بود (علی احمدی، ۱۳۷۵).

برای مقایسه، مشخصات بوته و میوه و مقدار عملکرد ارقام فلفل دلمه‌ای، سبز و سالادی ارتفاع بوته، طول میوه، قطر میوه، تعداد حفره، رنگ میوه، وزن میوه و عملکرد، اندازه‌گیری شد که نتایج در جدول ۱ خلاصه شده است.

نتایج تجزیه مرکب دو ساله ارقام فلفل سبز نشان داد که رقم محلی خاش با عملکرد ۱۹/۴۴ تن در هکتار بالاترین تولید را در سطح یک درصد داشته است.

مشخصات بوته و میوه فلفل سبز محلی خاش به شرح زیر تعیین گردید: ارتفاع بوته ۷۱/۸ سانتی‌متر، طول میوه ۷ سانتی‌متر، قطر میوه ۲/۱ سانتی‌متر، تعداد حفره دو عدد، رنگ میوه نارس سبز، رنگ میوه رسیده قرمز و وزن میوه ۶/۱ گرم.

واژه‌های کلیدی: فلفل دلمه‌ای، فلفل سبز، فلفل سالادی، ارقام، عملکرد.

Table 1. Means of yield and some agronomic, morphologic and phenological characteristics of pepper cultivars in Sistan

رقم Cultivar	ارتفاع بوته Height (cm)	طول میوه Fruit length (cm)	قطر میوه Fruit diameter (cm)	تعداد حفره Lobe number	رنگ میوه Fruit color	وزن میوه Fruit weight (g)	عملکرد Fruit yield (tha ⁻¹)
Sweet pepper							
Verdel	66.8	6.9	5.8	3	G	45.5	19.921
California wonder	63.8	7.3	4.8	4	G	37.3	25.204
Jupiter	61.8	7.0	5.6	4	G	45.2	28.049
California wonder 300	54.0	6.7	5.4	3	G	32.1	25.246
Green pepper							
Local Khash cv.	71.8	7.0	2.1	2	G	6.1	19.442
Local Darab	73.8	7.7	1.1	2	G	4.0	13.498
Cagennelong	85.0	5.2	0.8	3	G	3.6	12.925
Record	48.8	10.6	2.5	2	G	4.4	16.428
Spitfer	80.5	6.0	0.9	3	G	1.9	12.431
Salad pepper							
Crelial	48.3	6.6	4.1	3	Y	21.4	36.771
Fehrozone	28.8	8.3	4.3	4	Y	23.6	26.379
Almapaprika	47.0	3.6	3.4	3	Y	16.0	33.788
C.V. = 23.8%							
فلفل سبز							
C.V. = 18.5%							
فلفل سالادی							
C.V. = 17.3%							

منابع مورد استفاده

- علی احمدی، ح. ۱۳۷۵. بررسی و مقایسه عملکرد ارقام فلفل دلمه‌ای، سالادی و سبز. مرکز تحقیقات کشاورزی زابل. ۱۰ صفحه.
- کاشی، ع. ۱۳۶۶. سبزیکاری خصوصی. قسمت دوم. دانشگاه صنعتی اصفهان. ۱۵۰ صفحه.
- مبلی، م. و پیراسته، ب. ۱۳۷۳. تولید سبزی. دانشگاه صنعتی اصفهان. ۸۷۷ صفحه.

آدرس نگارندگان:

حمزه علی احمدی، حسین جهانگیری و حسن رستمی- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان، زابل.